ЗАЦВЕРДЖАНА
Загад Міністра адукацыі
Рэспублікі Беларусь
21.10.2026 № 444

Праграма ўступных іспытаў
па вучэбным прадмеце «Замежная мова»
(англійская, нямецкая, французская, іспанская,
кітайская) для атрымання агульнай вышэйшай
і спецыяльнай вышэйшай адукацыі,
2027 год

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Праграма ўступных іспытаў па вучэбным прадмеце «Замежная мова» (англійская, нямецкая, французская, іспанская, кітайская) прызначана для асоб, якія паступаюць ва ўстановы вышэйшай адукацыі для атрымання агульнай вышэйшай і спецыяльнай вышэйшай адукацыі.

Мэта праграмы: дапамагчы абітурыентам падрыхтавацца да ўступных іспытаў, паўтарыць, абагульніць, сістэматызаваць найбольш важныя веды і ўменні па замежнай мове.

Уступныя іспыты па вучэбным прадмеце «Замежная мова» праводзяцца ў выглядзе стандартызаванага тэста, які ўключае заданні на кантроль навыкаў валодання прадуктыўным моўным (лексічным і граматычным) матэрыялам і кантроль разумення зместу пісьмовых тэкстаў. Змест тэставых заданняў вызначаецца дзеючай праграмай уступных іспытаў, зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

ПАТРАБАВАННІ ДА ПАДРЫХТОЎКІ АБІТУРЫЕНТАЎ

Абітурыент павінен в е д а ц ь:

значэнні вывучаных лексічных адзінак (слоў і найбольш частотных фразеалагічных спалучэнняў) і асноўныя спосабы словаўтварэння ў межах праграмных патрабаванняў;

граматычныя з’явы прадуктыўнага і рэцэптыўнага мінімумаў, правілы іх утварэння і ўжывання;

рэаліі культуры краін вывучаемай мовы ў межах прадметна-тэматычнага зместу вучэбнай праграмы, правілы маўленчых паводзін.

Абітурыент павінен у м е ц ь:

граматычна правільна афармляць іншамоўнае маўленне;

разумець граматычныя з’явы прадуктыўнага і рэцэптыўнага мінімумаў вывучаемай мовы ў працэсе чытання;

распазнаваць і карэкціраваць лексічныя і граматычныя памылкі ў пісьмовым маўленні;

выбіраць інфармацыю з аўтэнтычных/часткова адаптаваных тэкстаў пры чытанні і інтэрпрэтаваць яе;

прагназаваць змест цэлага тэксту і яго асобных сэнсавых частак на аснове фонавых ведаў і ведаў аб нацыянальна-культурных асаблівасцях краін вывучаемай мовы;

выкарыстоўваць апоры (зноскі, каментарыі да тэксту і іншыя апоры);

выкарыстоўваць моўную і кантэкстуальную здагадку;

ігнараваць незнаёмыя словы, якія не ўплываюць на разуменне асноўнага зместу.

Абітурыент павінен в а л о д а ц ь:

лексічнымі і граматычнымі нормамі вывучаемай замежнай мовы;

асноўнымі сацыякультурнымі нормамі вывучаемай замежнай мовы;

уменнямі ўспрымання і разумення пісьмовых аўтэнтычных/часткова адаптаваных тэкстаў і інтэрпрэтацыі выбранай інфармацыі.

ПРАДМЕТНА-ТЭМАТЫЧНЫ ЗМЕСТ МАТЭРЫЯЛАЎ ДЛЯ ЎСТУПНЫХ ІСПЫТАЎ

Сацыяльна-бытавая сфера. Сям’я. Знешнасць і характар. Міжасобасныя адносіны. Сябры. Ежа. Нацыянальная кухня. Здаровы лад жыцця. Распарадак дня. Дапамога па доме. Пакупкі. Грошы. Адзенне. Свет моды. Дом і кватэра. Віды жылля. Горад і вёска. Жывёлы.

Вучэбна-працоўная сфера. Школьныя прылады. Школа. Вучоба. Расклад урокаў. Урок замежнай мовы. Школьныя традыцыі. Адукацыя. Выбар прафесіі.

Сацыяльна-культурная сфера. Святы. Культурны вольны час. Канікулы. Выхадны дзень. Любімыя заняткі. Фільмы. Кнігі. Літаратура. Кіно. Тэлеперадачы. Музыка. Мастацтва. Сучасныя сродкі камунікацыі. Сродкі масавай інфармацыі. Спорт. Падарожжа. Моладзь і грамадства. Міжнароднае супрацоўніцтва. Нацыянальны характар.

Сацыяльна-пазнавальная сфера. Краіны і кантыненты. Падарожжа па розных краінах. Турызм. Рэспубліка Беларусь і краіны вывучаемай мовы. Прырода. Поры года. Надвор’е і клімат. Экалогія. Звычаі і традыцыі Рэспублікі Беларусь і краін вывучаемай мовы. Навука і тэхніка. Знакамітыя людзі Рэспублікі Беларусь і краін вывучаемай мовы. Сацыякультурны партрэт Рэспублікі Беларусь і краін вывучаемай мовы.

ПАТРАБАВАННІ ДА ВАЛОДАННЯ ЧЫТАННЕМ ЯК ВІДАМ МАЎЛЕНЧАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Абітурыент павінен умець чытаць тэксты, якія адпавядаюць па моўнай складанасці патрабаванням вучэбнай праграмы для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, з рознымі мэтавымі ўстаноўкамі:

разумець асноўны змест аўтэнтычных/часткова адаптаваных мастацкіх, навукова-папулярных і публіцыстычных тэкстаў, якія змяшчаюць да 4 % незнаёмых слоў, пра значэнне якіх можна здагадацца; аб’ём тэксту да 2500 друкаваных знакаў з прабеламі;

поўна і дакладна разумець змест аўтэнтычных/часткова адаптаваных мастацкіх, навукова-папулярных і публіцыстычных тэкстаў, якія змяшчаюць да 3 % незнаёмых слоў; аб’ём тэксту да 2000 друкаваных знакаў з прабеламі.

Пры кантролі ўменняў чытання ў залежнасці ад мэты ўлічваюцца:

паўната разумення: правільнасць вызначэння тэмы тэксту, устанаўленне фактаў, падзей і прычынна-выніковых сувязей паміж імі;

дакладнасць разумення: адназначнасць разумення інфармацыі;

глыбіня разумення: разуменне асноўнай ідэі тэксту, аўтарскай задумы, адносіны аўтара да падзей і дзеючых асоб.

АНГЛІЙСКАЯ МОВА
МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ ПРАДУКТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ
Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць актыўнае валоданне 1910 лексічнымі адзінкамі, якія ўваходзяць у моўны мінімум вучэбных праграм для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

1. Словаўтварэнне

Складаныя прыметнікі і назоўнікі.

Суфіксы назоўнікаў: *-or, -er, -ion (-tion, -sion, -ssion), -ness, -ment, -ship, -ty, -ist*;

суфіксы прыметнікаў: *-ful, -ous, -able (-ible), -y, -ian, -an, -less, -ic(al), -ive*;

суфіксы лічэбнікаў: *-teen, -th, -ty*;

суфікс прыслоўяў: *-ly*;

суфіксы дзеясловаў: *-ize (-ise), -en, -ate, -fy*.

Прэфіксы: *un-, in-, im-, il-, ir-*;

прэфіксы дзеясловаў: *re-, en-*.

2. Словы, якія цяжка адрозніць:

лексічныя сінонімы: *do/make, teach/study/learn, as/like, tell/say/speak, learn/know/find out, hear/listen (to), lie/lay, food/meal, borrow/lend, look/watch/see, come/go*;

граматычныя сінонімы: *few/little, many/much, other/another, either/neither*;

прыметнікі/прыслоўі: *hard/hardly, good/well, so/such, late/lately, bad/badly*;

дзеепрыметнікі незалежнага і залежнага стану ў функцыі азначэння: *exciting/excited, worrying/worried, boring/bored, interesting/interested, disappointing/disappointed, surprising/surprised, frightening/frightened*.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Вылічальныя і невылічальныя назоўнікі. Назоўнікі, якія могуць быць як невылічальнымі, так і вылічальнымі: *coffee, tea, juice, soup, paper, work, hair.*

Адзіночны і множны лік.

Утварэнне множнага ліку:

па правілах;

шляхам чаргавання каранёвай галоснай: *a man – men, a woman – women, a mouse – mice, a foot – feet, a tooth – teeth, a child – children, a goose – geese*;

шляхам змены канчатковых *-f (-fe)* на *-ves: half, knife, leaf, life, loaf, self, shelf, wife, wolf*.

Множны лік складаных назоўнікаў, напрыклад: *grown-ups, boyfriends, sisters-in-law*.

Назоўнікі, якія супадаюць па форме ў адзіночным і множным ліку: *a fish – two fish, a deer – five deer, a sheep – a lot of sheep, a bison – two bison, a species – some species, a means – means*.

Назоўнікі, якія заканчваюцца на *-s* і ўжываюцца ў адзіночным ліку: назвы вучэбных прадметаў і навук: *mathematics, physics, phonetics, politics, economics*; назвы відаў спорту: *gymnastics, athletics*.

Назоўнікі, якія ўжываюцца толькі ў множным ліку: *clothes, trousers, jeans, tights, shorts, pyjamas, glasses, scissors, police, stairs, goods*.

Невылічальныя назоўнікі: *money, news, advice, knowledge, information, progress, weather*.

Прыналежны склон:

назоўнікаў у адзіночным і множным ліку;

некалькіх назоўнікаў, напрыклад: *Jack and Jill's wedding, Jake's and Peter's bikes*;

назоўнікаў, якія абазначаюць групу людзей: *family, class, group, team, party, government, company, organi(s)zation*, напрыклад, *the government's decision, the company's success*;

у выразах, якія абазначаюць перыяд часу або прастору, напрыклад: *today's newspaper, the city's area*.

2. Артыкль

Асноўныя выпадкі ўжывання азначальнага і неазначальнага артыкляў. Нулявы артыкль.

Ужыванне артыкля з:

геаграфічнымі назвамі (напрамкі свету, кантыненты, краіны, гарады, горы, астравы, акіяны, моры, рэкі, азёры);

назвамі вуліц, праспектаў, плошчаў, паркаў;

назвамі прыёмаў ежы, прадуктаў харчавання, страў;

назвамі відаў спорту, спартыўных спаборніцтваў;

назвамі музычных інструментаў;

субстантываванымі прыметнікамі – *the rich, the poor, the young, the old, the sick, the strong, the weak, the elderly, the homeless*;

уласнымі назоўнікамі (назвы кінатэатраў, тэатраў, газет, часопісаў, маладзёжных арганізацый, музеяў, карцінных галерэй, прозвішчы (у форме мн. л.), якія называюць усю сям'ю ў цэлым, акрамя выключэнняў з правіл).

Устойлівыя словазлучэнні з:

неазначальным артыклем – *an only child, as a rule, as a result, for awhile, for a long (short) time, in a hurry, once a year/a week/a month, it's a pleasure, it's a pity, to be a success, to do smb. a favour, to give a hand, to go for a walk, to have a bath/a shower/a wash, to have a cold, to have a headache (a stomachache, a sore throat), to have a look, to have a rest, to have a good time, to tell a lie*;

азначальным артыклем – *all the same, at the seaside, at the doctor's, at the baker's, at the chemist's, by the way, in the morning, in the afternoon, in the evening, in the country, in the past, in the present, in the distance, in the street, in the jungle, just the same, on the whole, out of the question, on the one hand ... on the other hand, on the right (left), the other day, the day after tomorrow, the day before yesterday, the only (place), the same opinion, to the right (left), the more ... the better*; *to be under the weather, to do the dishes, to go to the theatre (the cinema), to go to the country, to lay the table, to listen to the radio, to make the bed, to pass the time, to play the piano (the guitar, the violin, etc.), to tell the truth, to weather the storm*;

нулявым артыклем – *at breakfast (dinner, lunch, supper)*, *at home (school, college), at night, at present, at sunrise, at sunset, at war, at work, at first sight, at times, by accident, by chance, by day, by heart, by mail/by email, by mistake, by name, by night, by phone, by post, day after day, day by day, for fun, for information, for pleasure, for relaxation, from beginning to end, from east to west, from left to right, from morning till night, from town to town, from time to time, hand in hand, in conclusion, in detail, in fact, in trouble, in love, in town, in time, on business, on foot, on fire, on holiday, on sale, on time, to be at home/school/college/work, to be in bed, to be in hospital, to be sent to prison/to be in prison, to bear in mind, to do research, to have breakfast/lunch/dinner/supper, to have great fun, to have toothache, to go (travel, come, arrive) by bus (car, boat, ship, plane, train), to go by water (air, sea, land), to go to sea, to go home, to go to school, to go to church, to go to bed, to go shopping (sightseeing), to go to town, to keep house, to leave school/home, to*

*leave town, to make use of, to make friends, to pay attention to, to play chess (football, tennis, hockey, etc.), to speak English (*але *the English language), to study mathematics/physics/history* (але *the history of art), to take care, to take part, to take place, to tell lies, to watch television.*

3. Прыметнік

Ступені параўнання прыметнікаў:

утварэнне па правілах;

асобыя выпадкі ўтварэння: *good, bad, little, many, much, far, near, old*.

Узмацненне вышэйшай ступені прыметнікаў: *a lot, much, far, a bit, a little (longer)*.

4. Лічэбнік

Колькасныя і парадкавыя лічэбнікі. Абазначэнне часу і дат. Субстантываваныя лічэбнікі: *hundreds of, thousands of, millions of, a dozen (eggs)*.

5. Займеннік

Асабовыя займеннікі, аб'ектны склон асабовых займеннікаў; прыналежныя займеннікі, абсалютная форма прыналежных займеннікаў; указальныя займеннікі; зваротныя займеннікі; неазначальныя займеннікі: *some, any, much, many, other, another, no, neither, either, none* і іх вытворныя: *something, somebody, anything, anybody, nothing, nobody*; пытальныя займеннікі: *who, whom, whose, which, what, where, why, when*; адносныя займеннікі: *who, that, whom, whose, which*.

6. Дзеяслоў

Часавыя формы дзеяслова:

незалежны стан:

Present Simple, Past Simple, Future Simple;

Present Continuous, Past Continuous;

Present Perfect, Past Perfect;

Present Perfect Continuous;

залежны стан:

Present Simple Passive, Past Simple Passive, Future Simple Passive.

Used to do, be used to doing для выражэння звыклых дзеянняў.

Мадальныя дзеясловы і іх эквіваленты:

мадальныя дзеясловы з *Indefinite Infinitive: can, could, may, might, must, should*;

эквіваленты мадальных дзеясловаў: *to be able to, to have to*.

7. Прыслоўе

Ступені параўнання прыслоўяў. Асобныя выпадкі ўжывання прыслоўяў: *too, enough, also*.

8. Прыназоўнік

Прыназоўнікі месца, часу, напрамку руху. Прыназоўнікі з дзеясловамі, прыметнікамі і назоўнікамі.

9. Злучнік

Злучальныя злучнікі: *and, but, or, both ... and, as ... as, than, while*; падпарадкавальныя злучнікі: *because, when, till (until), since, after, before, as soon as, if, though (although), so that, in spite of, despite, as, for, in case*; злучальныя словы: *who, whom, whose, which, that, what, where, when, why* у розных відах складаназалежных сказаў.

С і н т а к с і с

Утварэнне і ўжыванне розных тыпаў сказаў:

апавядальныя сказы ў сцвярджальнай і адмоўнай формах;

пытальныя сказы: агульныя, альтэрнатыўныя, спецыяльныя, раздзяляльныя пытанні;

пабуджальныя сказы ў сцвярджальнай і адмоўнай формах;

безасабовыя сказы з фармальным дзейнікам *it*;

сказы са зваротам *to be going to*;

сказы з пабочнай канструкцыяй *There is/There are*;

складаназлучаныя сказы;

складаназалежныя сказы з даданымі азначальнымі, дапаўняльнымі, параўнальнымі, акалічнаснымі часу, месца, прычыны, спосабу дзеяння, уступальнымі, мэты, умовы, выніку.

Парадак слоў у сказе.

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ РЭЦЭПТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

(можа выкарыстоўвацца толькі ў тэкстах для чытання)

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць, нароўні з валоданнем актыўным лексічным мінімумам, пазнаванне і разуменне 1270 лексічных адзінак у працэсе чытання.

Словаўтварэнне

Суфіксы назоўнікаў: *-dom, -hood, -ism, -ese*;

суфіксы прыметнікаў: *-ent, -ant*.

Прэфіксы дзеясловаў: *dis-, mis-, over-*.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Прыметнік

Састаўныя прыметнікі.

2. Займеннік

Адносныя займеннікі: *what, where, why, when*.

3. Дзеяслоў

Часавыя формы дзеяслова:

незалежны стан: *Future Continuous, Past Perfect Continuous, Future Perfect Continuous*; *Future Perfect, Future-in-the-Past*;

залежны стан: *Present Continuous Passive, Present Perfect Passive, Past Continuous Passive, Past Perfect Passive*.

Неасабовыя формы дзеяслова:

інфінітыў з часціцай і без часціцы *to*;

герундый пасля дзеясловаў: *to enjoy, can not stand, to mind, to finish, to start, to remember, to stop, to regret, to like, to love, to hate, to be good at, to be interested in*;

герундый пасля дзеясловаў з прыназоўнікамі.

Умоўны лад.

Дапасаванне часаў.

Мадальныя дзеясловы *can't, could, may/might, must* з рознымі відамі інфінітыва для выражэння здагадкі аб магчымасці/немагчымасці выканання дзеянняў.

С і н т а к с і с

Кароткія структуры згоды/нязгоды: *So do I. / Neither do I.*

Умоўны лад у складаназалежных сказах нерэальнай умовы, якія адносяцца да цяперашняга, будучага і прошлага часу; змешаны тып.

Ускосныя пытанні.

Складаны дзейнік пасля дзеясловаў: *to say, to know, to believe, to think, to consider, to expect*.

Складанае дапаўненне пасля дзеясловаў: *to see, to hear, to feel, to want, (would) like, to let, to make*.

Простая і ўскосная мова.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Англійская мова : вучэб. дапам. для 3-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання. У 2 ч. Ч. 1 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.

2. Англійская мова : вучэб. дапам. для 3-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання. У 2 ч. Ч.2 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.

3. Англійская мова : вучэб. дапам. для 3-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2023.

4. Англійская мова : вучэб. дапам. для 3-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2023.

5. Англійская мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання. У 2 ч. Ч. 1 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2019.

6. Англійская мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання. У 2 ч. Ч. 2 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2019.

7. Лапіцкая, Л.М. Англійская мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. мовай навучання і выхавання : з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / Л.М. Лапіцкая, Н.М. Сядунова. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

8. Лапіцкая Л.М. Англійская мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. мовай навучання і выхавання : з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / Л.М. Лапіцкая, Н.М. Сядунова. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

9. Англійская мова : вучэб. дапам. для 5-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2020.

10. Англійская мова : вучэб. дапам. для 5-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2020.

11. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2017, 2019.

12. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2017, 2019.

13. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч.1 / Н. В. Демченко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

14. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч.2 / Н. В. Демченко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

15. Юхнель, Н.В. Англійская мова: вучэб. дапам. для 6-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Н.В. Юхнель, А.Г. Навумава, А.А. Маліноўская. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2021.

16. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения

(повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2018, 2019.

17. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2018, 2019.

18. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н. В. Демченко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

19. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч.2 / Н. В. Демченко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

20. Юхнель, Н.В. Англійская мова : вучэб. дапам. для 7-га кл. установ агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Н.В. Юхнель, А.Г. Навумава, Н.В. Дземчанка. – Мінск : Вышэйшая школа, 2016.

21. Юхнель, Н.В. Англійская мова : вучэб. дапам. для 7-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Н.В. Юхнель, А.Г. Навумава, Н.В. Дземчанка. – Мінск : Вышэйшая школа, 2023.

22. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

23. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

24. Англійская мова : вучэб. дапам. для 8-га кл. установ агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2016.

25. Англійская мова : вучэб. дапам. для 8-га кл. установ агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2021.

26. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения

(повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

27. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

28. Англійская мова : вучэб. дапам. для 9-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Л.М. Лапіцкая [і інш.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.

29. Английский язык : учеб. пособие для 9-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением / Л. М. Лапицкая [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

30. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Юхнель [и др.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2017.

31. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Юхнель [и др.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2017.

32. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2022.

33. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Мінск : Вышэйшая школа, 2022.

34. Англійская мова : вучэб. дапам. для 10-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Н.В. Юхнель, А.Г. Навумава, Н.В. Дземчанка. – Мінск : Вышэйшая школа, 2019.

35. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2021.

36. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2021.

37. Англійская мова : вучэб. дапам. для 11-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / Н.В. Юхнель, А.Г. Навумава, Н.В. Дземчанка. – Мінск : Вышэйшая школа, 2021.

38. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

39. Английский язык / Англійская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.В. Демченко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

НЯМЕЦКАЯ МОВА

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ ПРАДУКТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць актыўнае валоданне 1910 лексічнымі адзінкамі, якія ўваходзяць у моўны мінімум вучэбнай праграмы для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

Словаўтварэнне

1. Афіксацыя:

суфіксы назоўнікаў: *-er, -ler, -ist, -ling, -ant, -ent, -it, -at* – мужчынскі род; *-e, -in, -tät, -heit, -keit, -schaft, -ung, -ik, -ie, -tion, -ei, -ur* – жаночы род; *-chen, -um, -lein* – ніякі род;

суфіксы назоўнікаў: *-er, -in* для абазначэння нацыянальнасцей, жыхароў гарадоў, населеных пунктаў;

суфіксы прыметнікаў: *-ig, -lich, -sam, -los*;

прэфіксы дзеясловаў: *ab-, auf-, aus-, ein-, mit-, vor-, zu-, zurück-* (аддзяляемыя прыстаўкі); *be-, ge-, er, ver-* (неаддзяляемыя прыстаўкі);

прэфікс назоўнікаў ніякага роду: *ge-*.

2. Субстантывацыя:

субстантываваныя дзеясловы ў форме інфінітыва незалежнага стану *(Infinitiv Aktiv)*.

3. Словаскладанне:

назоўнік + назоўнік;

прыметнік + назоўнік;

прыметнік + прыметнік;

лічэбнік + лічэбнік.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Род назоўнікаў (вызначэнне па фармальных прыметах);

мужчынскі род: асобы мужчынскага полу і іх прафесіі на *-er*, дні тыдня, месяцы, поры года, часткі свету, час сутак, з'явы надвор'я (дождж, снег, вецер), аддзеяслоўныя назоўнікі без канчаткаў, назоўнікі з суфіксамі мужчынскага роду (гл. раздзел «Лексіка»);

жаночы род: асобы жаночага полу і іх прафесіі на *-in*, аддзеяслоўныя назоўнікі з суфіксам *-t*, назвы дрэў і кветак (выключэнне *der Ahorn*); назоўнікі з іншымі суфіксамі жаночага роду (гл. раздзел «Лексіка»);

ніякі род: субстантываваныя інфінітывы і прыметнікі; назоўнікі з суфіксамі ніякага роду (гл. раздзел «Лексіка»), назоўнікі з прэфіксам *ge-*.

Вылічальныя і невылічальныя назоўнікі.

Адзіночны і множны лік назоўнікаў.

Пяць спосабаў утварэння множнага ліку: *-e, ¨e*; *-er, ¨er*; *¨∅, -∅*; *-en, -n*; *-s*.

Асобыя выпадкі ўтварэння множнага ліку:

назоўнікі на *-um, -ion*: *das Datum – die Daten, das Zentrum – die Zentren, das Museum – die Museen, das Studium – die Studien, das Stadion – die Stadien*;

змяненне слова: *der Kaufmann – die Kaufleute, der Fachmann – die Fachleute, der Seemann – die Seeleute*, *der Rat – die Ratschläge, das Unglück – die Unglücksfälle*;

множны лік для размежавання назоўнікаў, розных па значэнні: *der Band (том кніжны) – die Bände, das Band (стужка) – die Bänder; die Bank (лаўка) – die Bänke, die Bank (банк) – die Banken; der Strauß (букет) – die Sträuße, der Strauß (страус) – die Strauße; der Verdienst (заработак) – die Verdienste*; *das Verdienst (заслуга) – die Verdienste*; *das Wort (слова як звязнае маўленне) – die Worte, das Wort (слова) – die Wörter.*

Скланенне назоўнікаў: слабае, моцнае, жаночае, асобы від скланення; скланенне ўласных назоўнікаў.

2. Артыкль

Скланенне азначальнага, неазначальнага артыкляў.

Ужыванне азначальнага артыкля:

перад назоўнікам, які раней згадваўся ў кантэксце;

перад назвамі пораў года, месяцаў, дзён тыдня;

калі перад уласным назоўнікам стаіць азначэнне;

калі перад назоўнікам стаіць парадкавы лічэбнік або прыметнік у найвышэйшай ступені;

перад назвамі гор, рэк, азёр, мораў, вуліц, плошчаў, акіянаў;

перад назвамі краін і кантынентаў: *der Iran, der Irak, der Sudan, der Kongo, die Mongolei, die Schweiz, die Türkei, die Slowakei, die Ukraine, die Tschechische Republik, die Bundesrepublik Deutschland, die USA (die Vereinigten Staaten von Amerika), die Niederlande, die Philippinen, di Vereinigten Arabischen Emirate*; *die Arktis, die Antarktis, die Antarktika*;

калі пасля назоўніка стаіць назоўнік у родным склоне або назоўнік з прыназоўнікам.

Ужыванне неазначальнага артыкля:

пры першым згадванні аб невядомым прадмеце або асобе;

перад назоўнікам, які ўваходзіць у склад састаўнога іменнага выказніка;

калі перад назоўнікам, які ўваходзіць у склад састаўнога іменнага выказніка, стаіць азначэнне;

перад назоўнікам пасля дзеясловаў *haben, brauchen*;

перад назоўнікам пасля безасабовага звароту *es gibt*;

перад назоўнікам у параўнальных канструкцыях «*wie/als* + назоўнік».

Адсутнасць артыкля:

перад назоўнікам у множным ліку, калі ён у адзіночным ліку ўжываецца з неазначальным артыклем;

калі перад назоўнікам стаіць іншае слова, якое замяняе артыкль: прыналежны, указальны займеннік, адмаўленне *kein (keine*) або колькасны лічэбнік;

перад уласнымі імёнамі, назвамі кантынентаў, краін, гарадоў, вёсак;

перад назоўнікамі, якія абазначаюць рэчыва, без указання канкрэтнай колькасці;

перад абстрактным або рэчыўным назоўнікам з адзінкай вымярэння;

перад назоўнікам, які абазначае прафесію, род заняткаў, нацыянальнасць у структурах «*sein/werden* + назоўнік».

3. Прыметнік

Скланенне прыметнікаў пасля азначальнага, неазначальнага артыкляў; указальных займеннікаў *dieser (diese, dieses), jener (jene, jenes)*; неазначальнага займенніка *jeder (jede, jedes)*; прыналежных займеннікаў; адмоўнага займенніка *kein (keine)*; скланенне прыметнікаў, перад якімі адсутнічае суправаджальнае слова.

Скланенне прыметнікаў у множным ліку.

Ступені параўнання прыметнікаў. Асобыя выпадкі ўтварэння ступеней параўнання прыметнікаў *gut, hoch, nah*.

4. Лічэбнік

Колькасныя і парадкавыя лічэбнікі. Утварэнне і ўжыванне.

5. Займеннік

Асабовыя займеннікі; прыналежныя займеннікі; указальныя займеннікі *dieser (diese, dieses), jener (jene, jenes)*; зваротны займеннік *sich*; адмоўныя займеннікі *kein (keine)*; няпэўна-асабовы займеннік *man*; адносныя займеннікі *der, die, das, die*; неазначальныя займеннікі *jemand, niemand, jeder (jede, jedes), viel (viele), einige*. Скланенне і ўжыванне.

6. Дзеяслоў

Моцныя, слабыя і няправільныя дзеясловы. Дзеясловы з аддзяляемымі і неаддзяляемымі прыстаўкамі. Зваротныя дзеясловы.

Мадальныя дзеясловы для выражэння: *können* – магчымасці; *dürfen* – дазволу, ветлівай просьбы; *müssen* – неабходнасці; *sollen* – даручэння, сумнення ў пытальных сказах; *wollen* – для выражэння жадання; *mögen* – жадання; у значэнні «любіць/падабацца» (у тым ліку пра ежу).

Часавыя формы незалежнага стану:

Präsens для выражэння дзеяння ў цяперашнім часе, у будучым з акалічнасцю часу; утварэнне і спражэнне дзеясловаў у *Präsens*;

Perfekt для выражэння дзеяння ў мінулым, вынік якога вызначае сучаснасць, у гутарцы, дыялогу або кароткім паведамленні; утварэнне і спражэнне дзеясловаў у *Perfekt*;

Präteritum для выражэння дзеяння ў мінулым у расказе, у пісьмовым паведамленні; утварэнне і спражэнне дзеясловаў у *Präteritum*;

Plusquamperfekt для выражэння перадпрошлага часу; утварэнне і спражэнне дзеясловаў у *Plusquamperfekt*.

Futurum I для выражэння будучага часу.

Загадны лад. Утварэнне і ўжыванне.

Умоўны лад: *würde-Form + Infinitiv* для выражэння ветлівай прапановы, просьбы, парады, рэкамендацыі. *Präteritum Konjunktiv* для выражэння нерэальнага дзеяння ў сучаснасці.

Часавыя формы залежнага стану: *Präsens Passiv, Präteritum Passiv*. Утварэнне і ўжыванне.

Інфінітыў без часціцы *zu* пасля мадальных дзеясловаў; дзеясловаў успрымання *sehen, hören*; дзеясловаў, якія абазначаюць рух (у функцыі акалічнасці); дзеяслова *bleiben*.

Інфінітыў з часціцай *zu* пасля групы дзеясловаў: *anfangen, beginnen, beschließen, bitten, einladen, erlauben, erinnern, gelingen, empfehlen, raten, hoffen, planen, vergessen, versprechen, versuchen, verbieten*; пасля звароту *es gibt*; пасля выразаў *Freude (Spaß) machen*; пасля канструкцый *sein* + прыметнік або дзеепрыметнік *(es ist gesund (schlecht, höflich, interessant, leicht, schwer, (un)möglich, erlaubt, verboten)); haben* + абстрактны назоўнік *(Absicht, Angst, Grund, Lust, Möglichkeit, Problem, Schwierigkeit, Zeit)*.

Інфінітыўная група *um ... zu + Infinitiv*.

7. Прыслоўе

Ступені параўнання прыслоўяў.

Асобыя выпадкі ўтварэння ступеней параўнання прыслоўяў *gern, oft, viel*.

Займеннікавыя прыслоўі ў пытальных і апавядальных сказах.

8. Прыназоўнік

Прыназоўнікі *durch, für, ohne, um*, якія патрабуюць вінавальнага склону.

Прыназоўнікі *mit, nach, aus, zu, von, bei, seit*, якія патрабуюць давальнага склону.

Прыназоўнікі *in, an, auf, vor, hinter, unter, über, neben, zwischen*, якія патрабуюць давальнага або вінавальнага склону.

Прыназоўнікі *von, durch* для ўказання на носьбіта дзеяння ў сказах з дзеясловам у залежным стане.

9. Адмаўленне

Месца адмаўлення *nicht* у сказе. Адмаўленне *kein* перад назоўнікамі.

С і н т а к с і с

Тыпы сказаў:

апавядальныя сказы: простыя і развітыя; з *ja, nein, doch*; з састаўным іменным выказнікам; з простым дзеяслоўным выказнікам, які выражаны дзеясловамі з аддзяляемымі прыстаўкамі, зваротнымі дзеясловамі; з састаўным дзеяслоўным выказнікам, які выражаны мадальнымі дзеясловамі з інфінітывам, дзеясловамі ў часавай форме *Perfekt* (рамачная канструкцыя);

пытальныя сказы з пытальным словам і без пытальнага слова;

пабуджальныя сказы;

безасабовыя сказы *(Es ist kalt. Es regnet. Es ist Winter*);

Складаназлучаныя сказы са злучнікамі *und, aber, oder, denn*; з прыслоўямі *dann, danach, darum*, якія выступаюць у ролі злучальных злучнікаў;

Складаназалежныя сказы:

даданыя дапаўняльныя сказы са злучнікамі *dass, ob*;

даданыя сказы прычыны са злучнікамі *weil, da*;

даданыя азначальныя сказы, якія ўводзяцца адноснымі займеннікамі *der, die, das, die* у назоўным і вінавальным склонах;

даданыя сказы часу са злучнікамі *wenn, als, nachdem*;

даданыя сказы мэты са злучнікам *damit*;

даданыя ўмоўныя сказы са злучнікам *wenn*;

Парадак слоў ва ўсіх тыпах сказаў.

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ РЭЦЭПТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

(можа выкарыстоўвацца толькі ў тэкстах для чытання)

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць, нароўні з валоданнем актыўным лексічным мінімумам, пазнаванне і разуменне 1270 лексічных адзінак у працэсе чытання.

Словаўтварэнне

1. Афіксацыя:

прэфіксы дзеясловаў: *ent-, emp-, miss-, zer-* (неаддзяляемыя прыстаўкі).

2. Субстантывацыя:

субстантываваныя прыметнікі.

3. Словаскладанне:

аснова або корань дзеяслова + назоўнік.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Назоўнікі без формы множнага ліку: субстантываваныя інфінітывы; рэчыўныя невылічальныя, абстрактныя, зборныя назоўнікі; назоўнікі меры і вагі (апошняе не адносіцца да назоўнікаў жаночага роду).

Назоўнікі без формы адзіночнага ліку.

2. Артыкль

Неазначальны артыкль, калі перад назоўнікам стаіць азначэнне ў вышэйшай ступені параўнання.

3. Прыметнік

Скланенне прыметнікаў пасля пытальнага займенніка *welcher (welche, welches).*

4. Лічэбнік

Дробавыя лічэбнікі.

5. Дзеяслоў

Зваротныя дзеясловы с *sich* у *Dativ*.

Мадальныя дзеясловы для выражэння: *dürfen* – забароны; *sollen* – доўгу, абавязку.

Часавыя формы дзеясловаў прошлага часу:

Perfekt Passiv, Plusquamperfekt Passiv; *Plusquamperfekt Konjunktiv* для выражэння нерэальнага дзеяння ў мінулым.

6. Прыназоўнік

Прыназоўнікі *wegen, trotz, während*, якія патрабуюць роднага склону.

Прыназоўнікі *bis, entlang, gegen*, якія патрабуюць вінавальнага склону.

Прыназоўнік *außer*, які патрабуе давальнага склону.

7. Дзеепрыметнік

Partizip I, Partizip II у ролі азначэння.

С і н т а к с і с

Тыпы сказаў

Складаназлучаныя сказы са злучнікамі *nicht nur ... sondern auch, sowohl ... als auch*; з прыслоўем *deshalb*, якое выступае ў ролі злучальнага злучніка.

Складаназалежныя сказы: дапаўняльныя даданыя сказы са злучнікамі (злучальнымі словамі) *wer, was, wie, woher, wann, wohin, wo*; азначальныя

даданыя сказы з адноснымі займеннікамі *der, die, das, die* у родным і давальным склонах; даданыя сказы часу са злучнікамі *während, bevor*; даданыя уступальныя сказы са злучнікам *obwohl*; сказы са злучнікам *je ... desto*.

Інфінітыўныя групы: *statt ... zu + Infinitiv, ohne ... zu + Infinitiv*.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 3-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. моваў навучання. У 2 ч. Ч. 1 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.
2. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 3-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. моваў навучання. У 2 ч. Ч. 2 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.
3. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 3-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. моваў навучання і выхавання, з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2024;
4. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 3-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. моваў навучання і выхавання, з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2024.
5. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. моваў навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2019.
6. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. моваў навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2019.
7. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 4-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. моваў навучання і выхавання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / А.П. Будзько, А.Л. Каханоўская. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2026.
8. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 4-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. моваў навучання і выхавання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / А.П. Будзько, А.Л. Каханоўская. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2026.
9. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 5-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. моваў навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2020.
10. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 5-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. моваў навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2020.

11. Салынская, С.И. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 5-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

12. Салынская, С.И. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 5-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

13. Зуевская, Е.В. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.В. Зуевская, С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

14. Зуевская, Е.В. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.В. Зуевская, С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

15. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 6-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2015.

16. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 6-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2020.

17. Салынская, С.И.Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 6-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

18. Салынская, С.И.Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 6-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

19. Зуевская, Е.В. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.В. Зуевская, С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

20. Зуевская, Е.В. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.В. Зуевская, С.И. Салынская, О.В. Негурэ. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

21. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 7-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2016.

22. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 7-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2021.

23. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 7-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2015.

24. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

25. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 7-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень). В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2025.

26. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

27. Немецкий язык / Нямецкая мова : учеб. пособие для 7-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень). В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2025.

28. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 8-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.

29. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 8-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. мовай навучання і выхавання: з электронным дадаткам. / А.П. Будзько. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

30. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 8-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

31. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 8-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень): с

электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

32. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

33. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

34. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 9-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.

35. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 9-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. мовай навучання і выхавання: з электронным дадаткам. / А.П. Будзько, У.У. Кур’ян. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

36. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

37. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

38. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 10-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2018.

39. Будзько, А.П. Нямецкая мова : падручнік для 10-га кл. устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукац. праграмы агул. сярэд. адукацыі, з беларус. мовай навучання і выхавання: з электронным дадаткам./ А.П. Будзько, У.У. Кур’ян – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

40. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

41. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

42. Будзько, А.П. Нямецкая мова : вучэб. дапам. для 11-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання : з электронным дадаткам / А.П. Будзько, І.Ю. Урбановіч. – Мінск : Вышэйшая школа, 2019.

43. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2021.

44. Немецкий язык / Нямецкая мова: учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Н.Е. Лаптева [и др.]. – Минск : Издательский центр БГУ, 2021.

ФРАНЦУЗСКАЯ МОВА
МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ ПРАДУКТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць актыўнае валоданне 1910 лексічнымі адзінкамі, якія ўваходзяць у моўны мінімум вучэбнай праграмы для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

Словаўтварэнне

Суфіксы:

назоўнікаў: *-ais(e), -ois(e), -er (-ère), -ier (-ière),-et (-ette), -ain(e), -ien(ne), -eur (-euse), -teur (-trice), -té, -tié, -ée, -ie, -aire, -on, -thèque, -tion, -ssion, -ment, -age, -ance, -ence, -ison, -iste*;

прыметнікаў: *-ais(e), -ois(e), -er (-ère), -ier (-ière), -et (-ette), -eux (-euse), -eur (-euse), -teur (-trice), -ain(e), -ien(ne), -al(e), -el(le), -f (-ve), -ible, -able*;

парадкавых лічэбнікаў: *-ier (-ière), -ième*;

дзеясловаў: *-er, -ir*;

прыслоўяў: *-ment*.

Прэфіксы:

назоўнікаў: *anti-, contre-, auto-, bio-, géo-, hydro-, mono-, poly-, néo-, philo-, télé-, extra-, archi-, hyper-, super-*;

прыметнікаў: *mé-, im-, il-, ir-, in-, dé-*;

дзеясловаў: *re-, ré-, dé- (dés-), pré-*.

Утварэнне назоўнікаў ад дзеясловаў і ад прыметнікаў, напрыклад: *pouvoir – le pouvoir, cadet – le cadet*.

Словаскладанне:

назоўнік + назоўнік, напрыклад: *un timbre-poste*;

прыметнік + назоўнік, напрыклад: *le grand-père*;

дзеяслоў + назоўнік, напрыклад: *le passeport*;

назоўнік + прыназоўнік + назоўнік, напрыклад: *une pomme de terre*.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Род назоўнікаў.

Словы з адзінай формай для мужчынскага і жаночага роду.

Утварэнне назоўнікаў жаночага роду пры дапамозе канчатка *-e* і суфіксаў: *-ier (-ière), -ain(e), -ais(e), -ois(e), -teur (-trice), -eur (-euse), -at(te), -et(te), -ien(ne), -en(ne), -on(ne), -in(e), -an(e), -f (-ve)*.

Асобыя выпадкі ўтварэння назоўнікаў жаночага роду: *un paysan – une paysanne, un époux – une épouse, un jumeau – une jumelle, un prince – une princesse, un poète – une poétesse, un roi – une reine, un copain – une copine, un héros – une héroïne.*

Адзіночны і множны лік. Утварэнне назоўнікаў множнага ліку па правілах. Асобыя формы множнага ліку назоўнікаў: *un travail – des travaux, un bal – des bals, un festival – des festivals, un carnaval – des carnavals, un œil – des yeux*.

2. Артыкль

Асноўныя выпадкі ўжывання азначальнага і неазначальнага артыкляў. Частковы артыкль. Злітныя формы артыкля. Адсутнасць артыкля.

Ужыванне азначальнага артыкля:

перад парадкавымі лічэбнікамі, напрыклад: *le premier, le deuxième*;

перад невылічальнымі назоўнікамі: абстрактнымі, напрыклад: *le courage, la patience*; зборнымі, напрыклад: *l'argent, la monnaie*; якія абазначаюць рэчыва, напрыклад: *le café, l'eau, le beurre*;

перад назоўнікамі ў суправаджэнні прыметніка ў найвышэйшай ступені, напрыклад: *le plus grand acteur*;

перад геаграфічнымі назвамі, напрыклад: *la France, le Bélarus, la Seine, l'océan Atlantique, la mer du Nord, les Alpes*.

Ужыванне неазначальнага артыкля:

перад назоўнікамі ў структурах з *avoir, il y a*, напрыклад: *J'ai une famille. J'ai un fils et une fille. J'ai des amis. Sur la table il y a un livre et des cahiers*;

перад назоўнікамі ў структурах з дзеясловам-звязкай *être*, напрыклад: *C'est un ami. Ce n'est pas un ami, c'est un voisin. Ce sont des amis. Ce ne sont pas des amis, ce sont des cousins*;

перад вылічальнымі назоўнікамі, напрыклад: *J'ai acheté un livre/des livres*;

перад назоўнікамі ў суправаджэнні прыметнікаў, напрыклад: *C'est un bon professeur. C'est une bonne idée. J'ai un ami fidèle. J'ai une grande patience. Il a une patience exceptionnelle. Il y a une neige abondante aujourd'hui*.

Ужыванне частковага артыкля:

перад невылічальнымі назоўнікамі, напрыклад: *Il a de la patience. Il y a de la neige aujourd'hui. J'ai acheté du chocolat, de l'eau et de la salade*;

ва ўстойлівых словазлучэннях з дзеясловам *faire*, напрыклад: *faire du sport, faire du ski, faire du bruit, faire de la musique*.

Адсутнасць артыкля:

перад назоўнікамі ў суправаджэнні лічэбнікаў, напрыклад: *trois livres*;

перад назоўнікамі ў суправаджэнні ўказальных і прыналежных прыметнікаў, напрыклад: *cet acteur, mes parents*;

перад назоўнікамі, якія абазначаюць прафесію, нацыянальнасць, жыхара горада, напрыклад: *Je suis professeur. Nous sommes journalistes. Il est minskois*;

перад назвамі гарадоў і краін з прыназоўнікамі *à, en, de* пры ўказанні месцазнаходжання і напрамку, напрыклад: *à Paris, en France*; *aller en Italie/venir d'Italie*; але: *au Bélarus, au Portugal*; *aux États-Unis*; *aller au Bélarus/venir du Bélarus*;

перад назоўнікамі ва ўстойлівых выразах з дзеясловам *avoir*, напрыклад: *avoir faim, avoir soif, avoir froid, avoir chaud, avoir peur, avoir honte, avoir raison, avoir tort, avoir besoin*.

Замена неазначальнага і частковага артыкляў прыназоўнікам *de*:

у адмоўных сказах, напрыклад: *Il n'a pas d'amis. Il n'a pas de patience. Il n'y a pas de fruits. Il n'y a pas de pain. Il n'y a pas de lait et d'eau minérale*; але *Je n'ai pas le courage de dire la vérité*;

перад прыметнікам у множным ліку, які стаіць перад назоўнікам, напрыклад: *J'ai acheté de belles pommes*;

пасля прыслоўяў і назоўнікаў, якія абазначаюць колькасць, напрыклад: *peu de sucre, beaucoup d'amis, assez de pain, plus de leçons, trop de bonbons, moins de problèmes*; *un kilo de pommes, un paquet de café, un groupe d'étudiants, une tablette de chocolat*.

Замена назоўніка з неазначальным і частковым артыклем займеннікам *en*, напрыклад: *– As-tu un frère? – Oui, j'en ai un. / Non, je n'en ai pas. – Vous prenez du gâteau? – Oui, j'en prends. / Non, je n'en prends pas.*

3. Прыметнік

Жаночы род прыметнікаў.

Утварэнне прыметнікаў жаночага роду пры дапамозе канчатка *-e* і суфіксаў: *-er (-ère), -ier (-ière), -ien(ne), -en(ne), -on(ne), -el(le) , -et(te), -eur (-euse), -f (-ve), -eux (-euse), -teur (-trice), -al(e), -in(e), -ain(e), -un(e), -eil(le).*

Асобыя выпадкі ўтварэння: *blanc – blanche, frais – fraîche, long – longue, doux – douce, sec – sèche, gentil – gentille, bas – basse, gros – grosse, roux – rousse, épais – épaisse, jaloux – jalouse, sot – sotte, public – publique*; *beau – bel – belle, nouveau – nouvel – nouvelle, vieux – vieil – vieille*.

Адзіночны і множны лік.

Утварэнне множнага ліку па правілах.

Указальныя прыметнікі: *ce, cet, cette, ces*.

Прыналежныя прыметнікі: *mon, ma (mes), ton, ta (tes), son, sa (ses), notre (nos), votre (vos), leur (leurs)*.

Пытальныя прыметнікі: *quel/quelle, quels/quelles*.

Ступені параўнання прыметнікаў.

Стандартныя спосабы ўтварэння.

Асобыя выпадкі ўтварэння: *bon – meilleur – le meilleur*; *bonne – meilleure – la meilleure, mauvais – pire – le pire*; *mauvaise – pire – la pire*.

4. Лічэбнік

Колькасныя і парадкавыя лічэбнікі. Утварэнне парадкавых лічэбнікаў. Ужыванне прыназоўніка *de* пасля назоўнікаў, якія абазначаюць колькасць, напрыклад: *un million d'héctares, un milliard d'habitants*.

Абазначэнне часу і дат, напрыклад: *le premier septembre, le deux juin*.

5. Займеннік

Асабовыя займеннікі (ненаціскныя і націскныя формы):

у функцыі дзейніка: *je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles*; *moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles*;

у функцыі прамога дапаўнення: *me, te, le, la, nous, vous, les*;

у функцыі ўскоснага дапаўнення: *me, te, lui, nous, vous, leur*; *y, en*; а таксама націскныя займеннікі з прыназоўнікам *(à toi, chez nous ...)*.

Указальныя займеннікі: *ce, ça, ceci, cela, celui, celui-ci, celui-là, celle, celle-ci, celle-là, ceux, ceux-ci, ceux-là, celles, celles-ci, celles-là*.

Прыналежныя займеннікі: *le mien (les miens), la mienne (les miennes), le tien (les tiens), la tienne (les tiennes), le sien (les siens), la sienne (les siennes), le/la nôtre (les nôtres), le/la vôtre (les vôtres), le/la leur (les leurs)*.

Пытальныя займеннікі: *qui, que, quoi, qu'est-ce que, qu'est-ce qui*; складаныя формы пытальных займеннікаў: *lequel (laquelle), lesquels (lesquelles)*.

Неазначальныя займеннікі: *tout (tous), toute(s), chacun(e), aucun(e), plusieurs, certain(e)s, tout le monde, rien, personne*.

Адносныя займеннікі: *qui, que, dont,où, lequel (laquelle), lesquels (lesquelles).*

Неазначальна-асабовы займеннік *on*.

6. Дзеяслоў

Ужыванне і ўтварэнне віда-часавых форм простых і зваротных дзеясловаў:

абвесны лад (незалежны стан): *le présent, le futur proche, le passé récent, le futur simple, le futur dans le passé, l'imparfait, le passé composé, le plus-que-parfait de l'indicatif*;

абвесны лад (залежны стан): *le présent, le futur simple, l'imparfait, le passé composé*;

умоўны лад: *le subjonctif présent*;

умоўны лад: *le conditionnel présent*;

загадны лад: стандартныя і асобыя формы: *être, avoir, savoir.*

7. Прыслоўе

Прыслоўі часу: *aujourd'hui, hier, avant-hier, la veille, demain, après-demain, le lendemain, maintenant, alors, avant, autrefois, tôt, tard, d'abord, puis, ensuite, enfin, déjà, souvent, parfois, toujours, jamais.*

Прыслоўі месца: *là, ici, en, y, loin, tout près, partout, devant, derrière, en bas, en haut, au-dessus, au-dessous, dehors*.

Колькасныя прыслоўі: *beaucoup, peu, un peu, assez, trop, plus, moins, si, très, environ*.

Прыслоўі спосабу дзеяння: *bien, mal, ensemble, vite*.

Прыслоўі сцвярджэння: *oui, si, bien sûr, sans doute*.

Прыслоўі адмаўлення: *non, ne ... pas, jamais*.

Пытальныя прыслоўі: *comment, quand, combien, pourquoi, où, d 'où.*

Утварэнне прыслоўяў.

Ступені параўнання прыслоўяў. Стандартныя выпадкі ўтварэння і ўжывання: *vite, aussi vite que, moins vite que, plus vite que, le plus vite, le moins vite*. Выключэнні: *bien, mieux, le mieux*; *beaucoup, plus, le plus*; *peu, moins, le moins*.

8. Прыназоўнік

Аб’ектныя: дзеянне + аб’ект, напрыклад: *parler des vacances, s'adresser au professeur*.

Азначальныя: прадмет + яго характарыстыка, напрыклад: *le livre de mon ami, une machine à laver, une maison en pierre*.

Акалічнасныя: дзеянне + акалічнасць яго здзяйснення, напрыклад: *aller en train, à pied, trembler de froid*.

Прыназоўнікі (па форме):

простыя: *à, de, par, en, dans, sur, sous, sans, avec, entre, parmi, vers, chez, avant, après, depuis, dès, derrière, devant, pour, contre, malgré*;

складаныя: *à travers, au-dessus de, au-dessous de, à côté de, au lieu de, près de, autour de, au milieu de, grâce à, à cause de, à droite, à gauche, en face de.*

9. Злучнік

Злучальныя злучнікі: *et, mais, donc, puis, ensuite, ou, enfin, aussi*.

Падпарадкавальныя злучнікі: *quand, si, que, lorsque, comme, car, puisque, parce que, c'est pourquoi, pour que, afin que.*

С і н т а к с і с

Простыя сказы з простым і састаўным дзеяслоўным выказнікам.

Парадак слоў у сцвярджальным і адмоўным апавядальным, клічным і пабуджальным сказах.

Парадак слоў у пытальным сказе, які пабудаваны з дапамогай інтанацыі, пытальнага звароту *est-ce que*, простай і складанай інверсіі, пытальных слоў і пытальных зваротаў.

Складаназлучаныя сказы са злучнікамі: *et, mais, donc, puis, ensuite, ou, enfin, aussi*.

Складаназалежныя сказы з даданымі азначальнымі, дапаўняльнымі, акалічнаснымі часу, месца, прычыны, мэты, спосабу дзеяння са злучнікамі: *quand, lorsque, comme, puisque, car, parce que, c'est pourquoi, pour que, afin que.*

Ужыванне часаў ва ўмоўным даданым сказе пасля злучніка *si*: *le présent de l'indicatif, l'imparfait de l'indicatif*.

Простая і ўскосная мова.

Дапасаванне часаў.

Безасабовыя звароты: *il est, il y a, il fait*; канструкцыі *c'est – ce sont*; вылучальны зварот *c'est ... qui (que)*.

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ РЭЦЭПТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

(можа выкарыстоўвацца толькі ў тэкстах для чытання)

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць, нароўні з валоданнем актыўным лексічным мінімумам, пазнаванне і разуменне 1270 лексічных адзінак у працэсе чытання.

Словаўтварэнне.

Суфіксы назоўнікаў: *-gramme, -isme, -esse*.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Утварэнне назоўнікаў жаночага роду пры дапамозе суфікса *-esse*, напрыклад: *maîtresse*.

Множны лік складаных назоўнікаў.

2. Артыкль

Частковы артыкль, напрыклад: *C'est du sucre. Ce n'est pas du sucre, c'est du sel. C'est du fromage frais. Ce n'est pas du fromage frais*.

3. Прыметнік

Неазначальныя прыметнікі: *chaque, même, tout (tous), toute(s), plusieurs, certain(e)(s), quelques, aucun(e)(s)*.

4. Дзеяслоў

Часавыя формы дзеяслова: *le passé simple de l'indicatif, le subjonctif passé, le conditionnel passé*.

Неасабовыя формы дзеяслова: *le participe présent, le participe passé, l'infinitif présent, l'infinitif passé, l'adjectif verbal, le gérondif*; інфінітыўныя звароты.

5. Прыслоўе

Адрозненне ва ўжыванні: *oui, si, non plus*.

6. Злучнік

Злучнікі спосабу дзеяння: *de manière que, de façon que*.

С і н т а к с і с

Прамое і ўскоснае пытанне.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения: с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

2. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения: с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

3. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2024.

4. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

5. Вадзюшына, Д.С. Французская мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / Д.С. Вадзюшына. – Мінск : Вышэйшая школа, 2015.

6. Вадзюшына, Д.С. Французская мова : вучэб. дапам. для 4-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / Д.С. Вадзюшына. – Мінск : Вышэйшая школа, 2015.

7. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

8. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

9. Вадзюшына, Д.С. Французская мова : вучэб. дапам. для 5-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 1 / Д.С. Вадзюшына. – Мінск : Вышэйшая школа, 2015.

10. Вадзюшына, Д.С. Французская мова : вучэб. дапам. для 5-га кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання: з электронным дадаткам. У 2 ч. Ч. 2 / Д.С. Вадзюшына. – Мінск : Вышэйшая школа, 2015.

11. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

12. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

13. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 5-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, О.Н. Гаврилова. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

14. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 5-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, О.Н. Гаврилова. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

15. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

16. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

17. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения: с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

18. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, О.Н. Гаврилова. – Минск : Издательский центр БГУ, 2018.

19. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч.

Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, О.Н. Гаврилова. – Минск : Издательский центр БГУ, 2018.

20. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учебник для 6-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская. – Минск : Издательский центр БГУ, 2025.

21. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учебник для 6-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская. – Минск : Издательский центр БГУ, 2025.

22. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

23. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова: учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2021.

24. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

25. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

26. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учебник для 7-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

27. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учебник для 7-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

28. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус.

яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

29. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова: учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2021.

30. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

31. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

32. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова: учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

33. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова: учеб. пособие для 9-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. / Д.С. Вадюшина. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

34. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 9-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

35. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 9-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

36. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

37. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

38. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Т.В. Поборцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

39. Вадюшина, Д.С. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. средн. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Д.С. Вадюшина. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

40. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Е.В. Рябцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

41. Колосовская, И.Г. Французский язык / Французская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / И.Г. Колосовская, Н.В. Скибская, Е.В. Рябцева. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

ІСПАНСКАЯ МОВА

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ ПРАДУКТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць актыўнае валоданне 1910 лексічнымі адзінкамі, якія ўваходзяць у моўны мінімум вучэбнай праграмы для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

1. Словаўтварэнне

Суфіксы назоўнікаў: *-ito(a), -ero(a), -dor(a), -tor(a), -ista, -ante, -ismo, -dad, -tad, -eza, -ura, -icio(a)*;

прыметнікаў: *-able (-ible), -al*;

прыслоўяў: *-mente*.

Прэфіксы: *re-, in- (im-), des-*.

2. Словы, якія цяжка адрозніць:

адрозненне значэння: *estudiar/aprender, decir/hablar, ver/mirar, saber/conocer, gustar/querer, difícil/pesado/grave, caja/taquilla, madera/árbol, funcionar/trabajar, par/pareja, tiempo/hora, contar/creer/opinar, ser/estar, abrir/descubrir, vestirse/ponerse, repasar/repetir, ir/andar, decidir/resolver, contestar/responder, gusto/sabor, cálido/caluroso/caliente, jugar/tocar/desempeñar/interpretar, cuchara/cucharada, mano/brazo, pie/pierna, componerse de/consistir en, defender/proteger, recoger/coleccionar, fiebre/temperatura, subir/levantarse, recibir/sacar/tomar*;

прыметнікі/прыслоўі: *bueno(-a, -os, -as)/bien; malo(-a, -os, -as)/mal; mucho(-a, -os, -as)/mucho*; *poco(-a, -os, -as)/poco.*

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Род назоўнікаў.

Мужчынскі род:

назоўнікі, якія заканчваюцца на *-o, -e, -r, -s, -n, -l (-il)*. Выключэнні: *la mano, la foto, la moto, la radio, la clase, la noche, la leche, la serpiente, la llave, la fiebre, la fuente, la suerte, la parte, la calle, la frase, la flor, la tarde, la torre, la sal, la col*;

назоўнікі грэчаскага паходжання (тэрміналагічнага характару), якія заканчваюцца на *-ma*. Выключэнні: *la cama, la llama, la crema* (не тэрміналагічнага характару).

Жаночы род:

назоўнікі, якія заканчваюцца на *-a, -d, -dad, -tad, -tud, -ción, -sión, -(i)ón*. Выключэнні: *el día, el tranvía, el pijama, el cometa, el planeta, el mapa, el lápiz, el pez, el avión*.

Адзіночны і множны лік назоўнікаў. Стандартныя выпадкі ўтварэння множнага ліку назоўнікаў шляхам дадавання канчатка *-s* або *-es* да формы адзіночнага ліку назоўніка.

Асобыя выпадкі:

формы, якія супадаюць ў адзіночным і множным ліку: *el lunes – los lunes, la crisis – las crisis, el análisis – los análisis, el paraguas – los paraguas, el cumpleaños – los cumpleaños*;

назоўнікі, якія ўжываюцца ў адзіночным ліку, напрыклад: *la gente, el dinero, el pelo*;

назоўнікі, якія ўжываюцца ў множным ліку, напрыклад: *las gafas, las vacaciones, los alrededores, las afueras*.

2. Артыкль

Асноўныя выпадкі ўжывання азначальнага і неазначанага артыкляў. Адсутнасць артыкля (нулявы артыкль) з вылічальнымі і невылічальнымі назоўнікамі. Зліццё артыкля з прыназоўнікам: *al, del*.

Ужыванне азначальнага артыкля:

перад назоўнікамі, якія абазначаюць асоб, прадметы і з’явы, адзіныя ў сваім родзе;

перад назоўнікамі, якія абазначаюць асоб, прадметы, пра якія ўжо гаварылася, або канкрэтызаваных азначэннем, напрыклад: *siguiente, próximo, último, mismo*;

перад парадкавымі лічэбнікамі;

перад прыметнікамі ў найвышэйшай ступені;

перад невылічальнымі назоўнікамі: абстрактнымі; якія абазначаюць невылічальныя рэчывы, матэрыялы; зборнымі; перад назоўнікамі, якія

абазначаюць дні тыдня; пры ўказанні часу і ўзросту. Выключэнні: *Hoy es lunes*;

перад назоўнікамі, якія ўжываюцца ў поўным аб'ёме значэння, напрыклад: *El hombre es mortal*;

з назоўнікамі, якія абазначаюць геаграфічныя назвы (назвы некаторых гарадоў, краін, кантынентаў), напрыклад: *La Habana, El Cairo, La Mancha, El Salvador, Los Ángeles, La Pampa, La Haya, La Paz, La Rioja;* назвы рэк, азёр, мораў, акіянаў, горных ланцугоў, напрыклад: *el Nilo, el Volga, el Amazonas, el Pacífico, los Pirineos, los Andes*;

з уласнымі імёнамі, якім папярэднічае азначэнне;

перад прозвішчам (у форме множнага ліку), якое называе ўсю сям'ю ў цэлым;

перад мянушкамі і клічкамі.

Ужыванне неазначальнага артыкля:

перад назоўнікамі, якія абазначаюць асоб, прадметы, пра якія яшчэ не згадвалася, ці не канкрэтызаваных сітуацыяй і невядомых суразмоўцу;

перад назоўнікамі ў адзіночным ліку пасля безасабовай формы *hay*;

перад назоўнікамі ў складзе канструкцый, якія часта замяняюць дзеясловы, напрыклад: *saltar – dar un salto, gritar – dar un grito*.

Апушчэнне артыкля:

пры наяўнасці перад назоўнікамі прыналежнага, указальнага і іншага займенніка, лічэбніка;

перад назоўнікамі ў множным ліку, калі назоўнік ў адзіночным ліку ўжываўся з неазначальным артыклем, напрыклад: *Leo un libro. – Leo libros*;

перад уласнымі назоўнікамі;

перад назоўнікамі, якія з'яўляюцца прыдаткамі або звароткамі;

перад назоўнікамі, калі яны з'яўляюцца іменнай часткай выказніка і абазначаюць прафесію, нацыянальнасць, прыналежнасць да групы (без азначэнняў);

перад зборнымі назоўнікамі з прыназоўнікам *de* (якія абазначаюць колькасць, памер, вагу);

перад назоўнікамі, якія служаць азначэннем да іншага назоўніка і раўназначныя адноснаму прыметніку;

перад назоўнікамі з прыназоўнікам *con* у ролі акалічнасці спосабу дзеяння;

перад невылічальнымі назоўнікамі, калі яны абазначаюць частку рэчыва;

перад назоўнікамі ў множным ліку пасля безасабовай формы дзеяслова *hay*.

Ужыванне ўстойлівых словазлучэнняў:

з неазначальным артыклем, напрыклад: *dar un paseo, pedir/dar un consejo*;

з азначальным артыклем, напрыклад: *por la mañana, a la derecha*.

Адсутнасць артыкля ва ўстойлівых словазлучэннях, напрыклад: *hacer gimnasia, tener hambre (sed, frío, sueño, calor)*.

3. Прыметнік

Месца прыметніка ў сказе.

Дапасаванне прыметніка з азначаемым назоўнікам у родзе і ліку.

Прыметнікі, якія маюць кароткую форму: *buen(o), gran(de), mal(o)*.

Ступені параўнання прыметнікаў. Асобыя выпадкі ўтварэння ступеней параўнання прыметнікаў: *bueno, malo, grande, pequeño, alto, bajo*.

4. Лічэбнік

Колькасныя і парадкавыя лічэбнікі. Утварэнне і ўжыванне. Лічэбнікі для абазначэння дат, часу, колькасці, парадку выканання.

5. Займеннік

Асабовыя займеннікі у функцыі дзейніка.

Указальныя займеннікі (у функцыі прыметнікаў): *este/esta, ese/esa, aquel/aquella; estos/-as, esos/-as, aquellos/-as*.

Пытальныя займеннікі: *¿qué?, ¿quién?, ¿quiénes?, ¿cuánto(s)?, ¿cuánta(s)?*

6. Дзеяслоў

Незалежны стан. Абвесны лад.

Часавыя формы дзеяслова.

Presente de indicativo. Утварэнне і ўжыванне. Спражэнне правільных дзеясловаў. Спражэнне няправільных дзеясловаў:

з дыфтангізацыяй каранёвай галоснай *e – ie*, напрыклад: *cerrar – cierro*;

з дыфтангізацыяй каранёвай галоснай *o – ue*, напрыклад: *contar – cuento*;

з чаргаваннем каранёвай галоснай *e – i*, напрыклад: *pedir – pido*;

дзеясловы з арфаграфічнымі зменамі *c – z*, напрыклад: *conocer – conozco*;

дзеясловы з арфаграфічнымі зменамі *g – j*, напрыклад: dirigir – *dirijo*;

дзеясловы з арфаграфічнымі зменамі *i – y*, напрыклад: *construir – construyo*.

Спражэнне дзеясловаў *ser, estar, ir, tener, oír, saber, traer, decir, hacer, poner, querer, ver, venir*.

Займеннікавыя і зваротныя дзеясловы.

Адрозненні ўжывання дзеясловаў *ser* і *estar*.

Адрозненні ўжывання дзеясловаў *estar* і *haber*.

Дзеяслоў *gustar* (*me gusta, te gusta ...*).

Безасабовая канструкцыя *hay* + назоўнік.

Pretérito perfecto de indicativo. Утварэнне і ўжыванне.

Pretérito imperfecto de indicativo. Утварэнне і ўжыванне.

Асобыя формы дзеясловаў: *ser, ir, ver*.

Pretérito indefinido de indicativo. Утварэнне і ўжыванне.

Асобыя формы дзеясловаў: *estar, tener, ser, ir, ver, andar, venir, querer, poder, poner, saber, hacer, decir, haber, dormir, morir*.

Pretérito pluscuamperfecto de indicativo. Утварэнне і ўжыванне.

Futuro simple. Утварэнне і ўжыванне.

Асобыя формы дзеясловаў: *venir, salir, tener, poner, querer, saber, hacer, decir, poder, valer, haber*.

Futuro inmediato (ir + a + infinitivo).

Дапасаванне часаў.

Безасабовыя дзеясловы: *llover, nevar, tronar, amanecer, atardecer, anochecer, oscurecer, helar*.

Неасабовыя формы дзеясловаў:

Participio pasado. Утварэнне і ўжыванне.

Асобыя формы: *dicho, hecho, abierto, vuelto, muerto, escrito, roto, puesto, cubierto, visto*, *resuelto.*

Participio pasado у якасці састаўнога элемента для ўтварэння складаных часавых форм *pretérito perfecto de indicativo, pretérito pluscuamperfecto de indicativo.*

Participio pasado у функцыі азначэння. Канструкцыя *estar + participio pasado* (выражэнне стану, дасягнутага ў выніку пэўнага дзеяння).

Gerundio simple. Канструкцыя *estar + gerundio simple.*

Infinitivo. Канструкцыі неабходнасці *tener que + infinitivo, hay que + infinitivo, deber + infinitivo*.

Канструкцыі *antes de + infinitivo, después de + infinitivo*.

Дзеяслоўныя канструкцыі *poder, querer, saber, aprender a + infinitivo*.

Канструкцыі *empezar (comenzar) a + infinitivo, terminar de + infinitivo*.

Канструкцыя *al + infinitivo*.

Умоўны лад: *presente de subjuntivo; imperfecto de subjuntivo.* Утварэнне і ўжыванне. Асобыя формы.

Ужыванне ў складаназалежных сказах з даданымі сказамі (дапаўняльнымі, дзейнікавымі, часу, мэты).

Ужыванне ў самастойных сказах для выражэння пабуджэння да дзеяння, сумнення, меркавання, жадання.

Дапасаванне часаў у *modo subjuntivo*.

Умоўны лад: *potencial simple.* Асобыя формы: *tendría, diría, haría, saldría, vendría, pondría, sabría, querría, habría*.

Ужыванне ў самастойным значэнні і пры дапасаванні часаў.

Ужыванне ў даданых сказах рэальнай умовы, якая адносіцца да сучаснага, мінулага і будучага (I тып).

Ужыванне ў даданых сказах нерэальнай умовы, якая адносіцца да сучаснага і будучага (II тып).

Загадны лад.

Imperativo afirmativo. Imperativo negativo. Знамянальныя дзеясловы ў сцвярджальнай і адмоўнай формах: *tú, nosotros, vosotros, ud., uds*.

Загадны лад займенікавых і зваротных дзеясловаў.

7. Прыслоўе

Прыслоўі спосабу дзеяння: *bien, mal, despacio, deprisa, lentamente, rápidamente/rápido, de pronto*;

месца: *aquí, acá, allí, allá*; *delante, detrás, cerca, lejos, arriba, abajo, fuera, dentro, enfrente, adelante, atrás, junto, alrededor*;

часу: *ahora, ayer, anoche, tarde, pronto, temprano, hoy, anteayer, mañana, antes, después, todavía, mientras, ya*;

колькасныя прыслоўі: *mucho, poco, muy, tanto, bastante*;

пытальныя прыслоўі: *¿cuándo?, ¿dónde?, ¿cómo?*.

Прыслоўі: *también, tampoco, ya, todavía, jamás, nunca, siempre, a veces*.

Месца прыслоўя ў сказе і асаблівасці ўжывання.

Ступені параўнання прыслоўяў. Асобыя формы.

8. Прыназоўнік

Прыназоўнікі і прыназоўнікавыя звароты:

месца: *en, sobre, encima de, por, a, entre, ante, delante de, bajo, debajo de, desde, hasta, al lado de, junto a, alrededor de, al comienzo de, en medio de, al final de*;

часу: *a, alrededor de, dentro de, al cabo de, a eso de, a comienzos de, a mediados de, a fines (finales) de, durante, mientras*;

напрамку: *a, para, hacia*;

мэты: *para*;

прыналежнасці: *de*.

Прыназоўнікі, якія перадаюць склонавыя адносіны: *con, sin, de, a, para, contra*.

Прыназоўнікавае кіраванне дзеясловаў, напрыклад: *ir a, preocuparse por*.

9. Злучнік

Злучальныя злучнікі: *y(e), ni, o(u), pero, mas, sino*.

Падпарадкавальныя злучнікі: *cuando, después/luego que, hasta que, porque, como, para que, a fin de que, a pesar de que, como si, si*.

Злучнікавыя словы: *que, quien, donde, cuando, cuanto*.

С і н т а к с і с

Утварэнне і ўжыванне розных тыпаў сказаў.

Апавядальныя сказы ў сцвярджальнай і адмоўнай формах. Парадак слоў у сказе.

Клічныя сказы.

Пытальныя сказы: агульныя, спецыяльныя, альтэрнатыўныя. Ускоснае пытанне.

Пабуджальныя сказы ў сцвярджальнай і адмоўнай формах.

Безасабовыя сказы: *En la ciudad hay … . Llueve. Hiela. Hace frío (calor)*.

Складаназлучаныя сказы.

Складаназалежныя сказы з даданымі сказамі (дзейнікавымі, дапаўняльнымі, прычыны, мэты, часу).

Складаназалежныя сказы з даданымі ўмоўнымі сказамі I і II тыпаў.

Простая і ўскосная мова. Перавод простай мовы ва ўскосную.

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ РЭЦЭПТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

(можа выкарыстоўвацца толькі ў тэкстах для чытання)

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць, нароўні з валоданнем актыўным лексічным мінімумам, пазнаванне і разуменне 1270 лексічных адзінак у працэсе чытання.

Словаўтварэнне

1. Суфіксы назоўнікаў*: -ador, -edor*; *-idor, -ario, -aje, -miento, -idad, -anza, - ez, -sión, -ción, -ión*;

прыметнікаў: *- ico(a), -ano(a), -ense, -eño(a), -és(a), -ino(a), -esco(a)*;

дзеясловаў: *-izar, -ificar, -ecer*.

Прэфіксы*: en(m) -, sub-, pro-, trans-, ante-, entre-, ex-, ultra-, extra-, sobre-, pre-, anti-*.

2. Словаскладанне, напрыклад: *pelicorto, el carricoche, el rascacielos*.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Род назоўнікаў. Асаблівасці ўтварэння форм мужчынскага і жаночага роду:

ад адной асновы, напрыклад: *el león – la leonesa, el gallo – la gallina, el héroe – la heroína, el actor – la actriz, el poeta – la poetisa*;

ад розных асноў, напрыклад: *el padre – la madre, el toro – la vaca, el hombre – la mujer, el carnero – la oveja*.

Назоўнікі, якія маюць абодва роды з розным значэннем (амонімы), напрыклад: *el capital – la capital, el orden – la orden, el frente – la frente, el guía – la guía, el corte – la corte*.

2. Займеннік

Прыназоўнікавая і беспрыназоўнікавая формы асабовых займеннікаў у функцыі прамых і ўскосных дапаўненняў.

Прыналежныя займеннікі (кароткая і поўная форма ў функцыі прыметнікаў і назоўнікаў).

Неазначальныя займеннікі: *alguno(-a, -os, -as), otro(-a, -os, -as), unos(-as), mismo(-a, -os, -as), varios(-as), cualquier(-a)*; *alguien, algo, cada.*

Адмоўныя займеннікі: *nadie, nada, ninguno(-a, -os, -as)*.

Адносныя займеннікі: *que, quien/es*; *cual/cuales, el cual, la cual, los cuales, las cuales, lo cual*; *cuyo/a, cuyos/as*.

3. Дзеяслоў

Незалежны стан. Абвесны лад.

Futuro simple у мадальным значэнні.

Futuro compuesto de indicativo.

Канструкцыі з герундыем: *ir, llevar, andar, seguir, continuar + gerundio*.

Канструкцыі з інфінітывам: *acabar de + infinitivo, dejar de + infinitivo*; *acusativo con infinitivo*.

Умоўны лад: *pretérito perfecto de subjuntivo*; *pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo*.

Умоўны лад: *potencial simple* у мадальным значэнні; *potencial compuesto.*

Залежны стан: *ser + participio pasado*. Займеннікавая форма залежнага стану.

С і н т а к с і с

Складаназалежныя сказы з даданымі ўступкі.

Складаназалежныя сказы з даданымі сказамі нерэальнай умовы, якая адносіцца да мінулага (III тып).

Складаназалежныя сказы змешанага тыпу.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения. В 2 ч. Ч. 1 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

2. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения. В 2 ч. Ч. 2 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

3. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учебник для 3-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

4. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учебник для 3-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

5. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения

: с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

6. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

7. Гриневич, Е. К. Испанский язык / Іспанская мова : учебник для 4-го кл. учрежд. общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

8. Гриневич, Е. К. Испанский язык / Іспанская мова : учебник для 4-го кл. учрежд. общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.К. Гриневич, Л.Н. Бахар. – Минск : Адукацыя і выхаванне , 2026.

9. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2015.

10. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2015.

11. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

12. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

13. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения: с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

14. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. гимназий с белорус. и рус. яз. обучения: с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

15. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания

(повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

16. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

17. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

18. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2024.

19. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Издательский центр БГУ, 2018.

20. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Издательский центр БГУ, 2018.

21. Цыбулёва, Т. Э. Испанский язык / Іспанская мова: учебное пособие для 6-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О. А. Пушкина. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

24. Цыбулёва, Т. Э. Испанский язык / Іспанская мова: учебное пособие для 6-го кл. учрежд. образования, реализующих образов. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О. А. Пушкина. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

22. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

23. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учрежд. образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с

электронным приложением / Е.К. Гриневич, О.В. Янукенас. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.

24. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина, Г.К. Карпиевич. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

25. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 7-го кл. общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина, Г.К. Карпиевич. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

26. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Е.К. Гриневич. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

27. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Издательский центр БГУ, 2020.

28. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Издательский центр БГУ, 2020.

29. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Е.К. Гриневич, О.В. Янукенас. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

30. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Издательский центр БГУ, 2017.

31. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень): с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина. – Минск : Издательский центр БГУ, 2018.

32. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Е.К. Гриневич, О.В. Янукенас. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

33. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз.

обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина, Г.К. Карпиевич. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

34. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина, Г.К. Карпиевич. – Минск : Издательский центр БГУ, 2019.

35. Гриневич, Е.К. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / Е.К. Гриневич, О.В. Янукенас. – Минск : Вышэйшая школа, 2021.

36. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина, Г.К. Карпиевич. – Минск : Издательский центр БГУ, 2021.

37. Цыбулёва, Т.Э. Испанский язык / Іспанская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения (повышенный уровень) : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / Т.Э. Цыбулёва, О.А. Пушкина, Г.К. Карпиевич. – Минск : Издательский центр БГУ, 2021.

КІТАЙСКАЯ МОВА
МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ ПРАДУКТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

Лексіка

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць актыўнае валоданне 1910 лексічнымі адзінкамі, якія ўваходзяць у моўны мінімум вучэбнай праграмы для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

1. Словаўтварэнне

Словаскладанне. Паўафіксацыя. Афіксацыя.

2. Словы, якія цяжка адрозніць: лексічныя сінонімы, граматычныя сінонімы.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Назоўнік

Адзіночны і множны лік. Рэдуплікацыя.

2. Прыметнік

Ступені параўнання прыметнікаў.

Утварэнне ступені параўнання прыметнікаў з дапамогай прыслоўяў 最, 更.

Параўнальная канструкцыя ...比... + прыметнік.

Параўнальныя канструкцыі з 比 у сказах з дзеяслоўным выказнікам.

Дапаўненні колькасці ў параўнальных канструкцыях з 比.

Дапаўненні меры і ступені ў параўнальных канструкцыях з 比 (一点儿, 多了, 得多).

Параўнальныя канструкцыі: 跟 ... 一样, 像 ... 一样.

Параўнальныя канструкцыі з 有/没有.

Рэдуплікацыя прыметнікаў.

3. Лічэбнік

Лічэбнікі да 10000.

Лічэбнікі 两 і 二.

Прэфікс парадкавых лічэбнікаў 第.

Выражэнні прыблізнай колькасці:

几 + лічыльнае слова + назоўнік;

几 + «十/百/千/万/亿» + лічыльнае слова + назоўнік;

«十» + 几 + лічыльнае слова + назоўнік;

«十/百/千/万/亿» + 多 + лічыльнае слова + назоўнік/прыметнік;

一两个, 二三个.

Канструкцыя «лічэбнік + 多 + лічыльнае слова».

Дробы, працэнты, разрады.

Рэдуплікацыя лічыльных слоў, канструкцый «лічэбнік – лічыльнае слова».

4. Займеннік

Асабовыя займеннікі: 我, 你, 他, 她, 我们, 你们, 他们.

Прыналежныя займеннікі: 我的, 你的, 他的, 她的, 它的, 我们的, 你们的, 他们的, 她们的.

Указальныя займеннікі: 这, 那, 这些, 那些.

Пытальныя займеннікі з няпэўным значэннем.

Пытальныя займеннікі з агульным значэннем.

Зваротны займеннік.

5. Прыслоўе

不, 没, 都, 也, 很, 真, 太, 还, 非常, 挺, 最, 更, 又, 再, 像, 不过, 差不多, 正在, 曾经, 就, 才, 后来, 以后, 以前, 刚 (才), 一会儿, 马上, 从来 (不), 已经, 总是, 经常, 有时, 只, 一起, 原来, 一定, 极, 一共, 完全, 比较, 首先, 最后, 互相, 好像, 大约.

6. Прыназоўнік і паслялог

在, 给, 对, 由, 根据, 对于, 关于, 从, 向, 往, 被, 按.

里面, 上面, 下面, 前面, 后面, 中间, 左边, 右边, 旁边, 外边, 北边, 南边, 西边, 东边.

7. Злучнік

和, 跟, 或者, 但是, 可是, 因为, 所以, 如果, 并, 免得, 还是, 要不, 比如.

8. Дзеяслоў

Спосабы выражэння дзеянняў у прошлым, цяперашнім і будучым часе (сцвярджальная: 了, 过, 在, 正, 正在, 呢, 着, 要; адмоўная: 不, 没, 没有; пытальная формы). Пасіўны стан. Рэдуплікацыя дзеясловаў. Дзеясловы тыпу 旅游. Простыя (来/去) і складаныя дапаўненні напрамку: 出来/去,

进来/去, 起来, 上来/去, 下来/去, 过来/去.

Выніковыя дапаўненні: 上, 开, 来, 去, 好, 完, 懂, 见, 到, 在, 对, 错.

Дапаўненні выніку (... 得 ...). Дапаўненні колькасці ў параўнальных канструкцыях з 比 . Дапаўненні меры і ступені ў параўнальных канструкцыях з 比 (一点儿, 多了, 得多). Дапаўненні кратнасці: 遍, 次. Дапаўненні працягласці. Дапаўненні патэнцыяльнасці.

Мадальныя дзеясловы: 要, 应该, 能, 可以, 会, 愿意, 得, 需要.

9. Часціца

吧, 吗, 呢, 了, 的, 地, 得, 着, 过.

10. Лічыльнае слова

个, 只, 本, 岁, 块, 支, 把, 盘, 碗, 杯, 瓶, 盒, 节, 张, 件, 条, 双, 部, 片, 座, 套, 首, 头, 群, 匹.

С і н т а к с і с

Бяззлучнікавыя сказы.

Пытальная часціца 吗.

Шматдзеяслоўныя сказы (мэты).

Парадак размяшчэння акалічнасцей.

Парадак размяшчэння азначэнняў.

Парадак слоў у простым сказе.

Сказы з дапаўненнем працягласці.

Сказы з дзеясловам-звязкай 是.

Сказы з дзеяслоўным выказнікам.

Сказы з двайным аб’ектам.

Сказы з іменным выказнікам без звязкі 是.

Сказы з якасным выказнікам.

Сказы з мадальным дзеясловам і дзеясловам 喜欢.

Сказы з адным дапаўненнем.

Сказы з прыназоўнікам 把.

Сказы з састаўным дзеяслоўным выказнікам ... 有 ... 要做.

Сказы, якія выражаюць існаванне або з’яўленне.

Сказы, якія абазначаюць размяшчэнне ў прасторы.

Даданыя сказы мэты са злучнікам 为了.

Простыя апавядальныя сказы з дзеясловам 有.
Складаназалежныя сказы.
Складаназлучаныя сказы.
Агульныя і спецыяльныя пытанні.
Кароткія адказы на агульныя пытанні.
Спецыяльныя пытанні з 几, 几个, 多少.
Агульныя пытанні ў сцвярджальна-адмоўнай форме.
Спецыяльныя пытанні з 哪儿, 多长时间, 怎么, 怎么样, 为什么.
Пытальныя сказы з заканчэннямі 是不是, 是吗, 对吗.
Пытанні з часціцай 呢.
Альтэрнатыўныя пытанні са злучнікам 还是.
Рытарычныя пытанні.
Пабуджальныя сказы з ... 吧, 让 ... 吧; ..., 好吗? ..., 怎么样?
Пабуджальныя сказы тыпу 别 ... 了.
Пабуджальныя сказы з 让, 请.
Ускосная мова.
Канструкцыя 一边 ... 一边 ... .
Канструкцыя 每天都 ... .
Канструкцыя 跟 ... 一起 ... .
Канструкцыя ... 极了.
Канструкцыя 因为 ..., 所以 ... .
Канструкцыі 一点儿, 有点儿, 一些.
Канструкцыя 有的 ... 有的 ... .
Канструкцыя 又 ... 又 ... .
Канструкцыя 有时 ... 有时 ... .
Канструкцыя 如果 ..., 就 ... .
Канструкцыя 虽然 ..., 但是 ... .
Канструкцыя ... 的时候 ... .
Канструкцыя 先 ... 再 ... .
Канструкцыя 不但 ... 而且 ... .
Канструкцыя 了 ... 就 ... (了).
Канструкцыя 只有 ... 才 ... .
Канструкцыя 要是 ..., 就 ... .
Канструкцыя 越来越 ... .
Канструкцыя 到 ... 来/去.
Канструкцыя 跟 ... 有关系.
Канструкцыя ... 什么的.
Удакладняльная канструкцыя 是 ... 的.

Канструкцыі тыпу ... 有 10 米高.
Канструкцыя ..., 包括 ... .
Канструкцыя 最好 ....
Канструкцыя 从 ... 开始.
Канструкцыя 尽管 ..., 但 (是)/也.
Канструкцыя 即使 ..., 也 ... .
Канструкцыя 无论 ..., 都/也 ... .
Канструкцыя 只要 ..., 就 ... .
Канструкцыя 多 (么) ... 啊.
Канструкцыя 连 ... 也/都 ... .
Канструкцыя 一 ... 就 ... .
Канструкцыя ... 了 ... 就 ... .
Канструкцыя 一 ... 才 ... .
Канструкцыя 越 ... 越 ... .
Канструкцыя 或者 ... 或者 ... .
Канструкцыя ... 得很.
Канструкцыя 先 ..., 接着 ... .
Канструкцыя 按... .
Канструкцыя 由... .
Канструкцыя 除了 ... 以外 ... .
Канструкцыя 快一点儿 ... .
Канструкцыя 先 ..., 然后 ... .

МОЎНЫ МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ РЭЦЭПТЫЎНАГА ВАЛОДАННЯ

(можа выкарыстоўвацца толькі ў тэкстах для чытання)

Заданні ўступных іспытаў прадугледжваюць, нароўні з валоданнем актыўным лексічным мінімумам, пазнаванне і разуменне 1270 лексічных адзінак у працэсе чытання.

Граматыка

М а р ф а л о г і я

1. Прыслоўе
将要, 将来, 几乎, 稍, 过于, 尤其, 一向, 终于.
2. Злучнік
并且, 而, 而且, 不仅.
3. Прыметнік
Прыметнікі тыпу 好学.
4. Часціца

Фразавыя мадальныя часціцы

Сінтаксіс

Сказы з інверсіраваным парадкам слоў.

Сказы з састаўным дзеяслоўным выказнікам: …有…要做.

Канструкцыя 用 ... 做 ... .

Канструкцыя ... 对 ... 有/没有好处.

Канструкцыя 坐/ 骑 ... 去/走.

Канструкцыя 往/向 ... 走/拐.

Канструкцыя ... 离 ... 远/近.

Канструкцыя 从 ... 回/到/去/来.

Канструкцыя 要 ... 了.

Канструкцыя 还没有 ...呢!

Канструкцыя 哪怕 ..., 也 ... .

Канструкцыя 不管 ..., 都/也 ... .

Канструкцыя 够 ... 了.

Канструкцыя 也/都 ... 没/不 ... .

Канструкцыя 就是 ..., 也 ... .

Канструкцыя 等 ... 就/在/才 ... .

Канструкцыя 既 ... 又 ... .

Канструкцыя 一会儿 ..., 一会儿 ... .

Канструкцыя 如果 ..., 那么 ... .

Канструкцыя 不是 ... 就是 ... .

Канструкцыя 从 ... 以来.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Китайский язык : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2015.

2. Китайский язык : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2015.

3. Китайский язык : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2023.

4. Китайский язык : учеб. пособие для 3-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2023.

5. Китайский язык : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

6. Китайский язык : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

7. Китайский язык : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

8. Китайский язык : учеб. пособие для 4-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. средн. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

9. Китайский язык / Кітайская мова : учебное пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

10. Китайский язык / Кітайская мова : учебное пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2017.

11. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

12. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 5-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2022.

13. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

14. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2018.

15. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. средн. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным

приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

16. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. средн. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2026.

17. Китайский язык / Кітайская мова: учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

18. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

19. Китайский язык / Кітайская мова: учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 1 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2019.

20. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 8-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением. В 2 ч. Ч. 2 / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2020.

21. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 9-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2020.

22. Китайский язык : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2015.

23. Китайский язык : учеб. пособие для 10-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. сред. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным приложением / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2024.

24. Китайский язык : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения : с электронным приложением / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Вышэйшая школа, 2016.

25. Китайский язык / Кітайская мова : учеб. пособие для 11-го кл. учреждений образования, реализующих образоват. программы общ. средн. образования, с белорус. и рус. яз. обучения и воспитания : с электронным

приложением / А.П. Пониматко [и др.]. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2025.